

Bakalářská práce

Jméno a příjmení (student): Alice Bala

Oponent: PhDr. Viktor Kubík, PhD.

Posudek oponenta:

Alice Bala: Hnězdenské dveře – ikonografie sv. Vojtěcha ve středověku a ve středoevropském kontextu.

A. Bala se ve své bakalářské práci věnuje tématu sice hojně sledovanému v odborné literatuře, ale v žádném případě nikoliv obsahově zcela vyčerpanému.

Ke kladům předkládané práce patří důraz na jádro problému – tedy konfrontaci ikonografie jednotlivých výjevů Hnězdenských vrat s písemnými prameny k zobrazovaným událostem ze života sv. Vojtěcha, a to s důsledností hodnou úcty (zahrnující i výzdobu bordur jednotlivých scén), dále je sympatická úspornost vyjadřování i vědomí autorky o rozpracovanosti sledovaného tématu.

Nelichotivé stránky předkládané práce bohužel bolestně snižují její kvalitu. K formálním nedostatkům patří jednak šokující hrubé chyby (doufám, že pouze překlepy) – hned v úvodu (s.5): „...brány jsou střeženy anděly...“ nikoliv „anděli“, na s.11: jde o knížete Slavníka nikoliv Slavíka, dále „Slavnikovce“ píšeme s velkým „S,“ jakož i „Němec“ s velkým „N“ (s.18) a „Duch Svatý“ se již dlouho v češtině píše bez „w“ (s.35). Za druhé, bylo by dobré držet jednotný řád formy – číslo poznámky psát ideálně za tečku ukončující větu a ne před ní – oba způsoby sice lze tolerovat, ale nikoliv souběžně v téže práci (velmi odpudivě se sešly zvláště na s.36). Taktéž forma citací kolísá (např. pozn.90): příjmení autora se píše versálkami. Tato uspěchanost v doladění formální stránky se bohužel snoubí i s nedodělkou obsahovými; Za prvé, celou práci provází nedostatek odkazů na zdroje informací – nejde o prohrěšek formální, ale obsahový. I tam, kde se poznámky objeví, občas zazní šokující tvrzení (pozn.83-85): „Někdy bývá...“ Jak někdy, kým, kde, kdy? Současně je nutné připomenout, že při citování rukopisu nestačí jeho název, ale slušností (nezbytností při jeho první zmínce v textu) je uvést místo uložení, instituci, signaturu, dataci, folio a nejlépe i odkaz na reprodukci (viz pozn.94), jenomže autorka nás na s.52 nezatíží, ani názvem rukopisů. Poznámkový aparát nemusí primárně rozvádět sdělení v textu, ale musí odkazovat na zdroj informace, což se bohužel ne vždy děje (např. pozn.125, 131-132, 143). Za druhé, je velká škoda, že obecné paralely ke sledovaným komposicím nejsou doloženy konkrétními příklady (např. kap.3.2: komposiční souvislosti Narození sv. Vojtěcha s byzantskými předlohami a totéž i v dalších kapitolách). Za třetí, popis jednotlivých výjevů trpí nejednotností – logika velí postupovat od obecnějšího k jednotlivostem (od komposice až po jednotlivé detaily), proč začínat od detailů draperie (zvláště s.24) s rizikem, že na komposici se zcela zapomene (s.30-31)? Za čtvrté, škoda, že se v celé práci nenašlo místo na shrnutí stylových kvalit a uměleckého kontextu pojednávaných Hnězdenských dveří (alespoň orientační, ale opoznámkované). Za páté, chybí v úvodu očekávatelný a okomentovaný shrnující přehled literatury k tématu. Za šesté, ochuzení obrazové přílohy působí až skličujícím dojmem. Nestačí jen detailně reprodukovat sledované dílo, ale nutné je i snést orientační analogie.

Je mi velice líto těchto nedbalostí, zvláště, když text ukazuje, že A. Bala prostudovala potřebné, je si vědoma komplikovanosti a šíře aspektů celého problému, ale veškeré plody svého snažení „sešila horkou jehlou.“ Předkládanou práci shledávám na hraně obhajitelného a proto ji připouštím k obhajobě.

v Praze dne 25. VIII. 2008

.....
podpis oponenta